שיחת העיר #1 - הייתם (צ'ארלס) חדאד

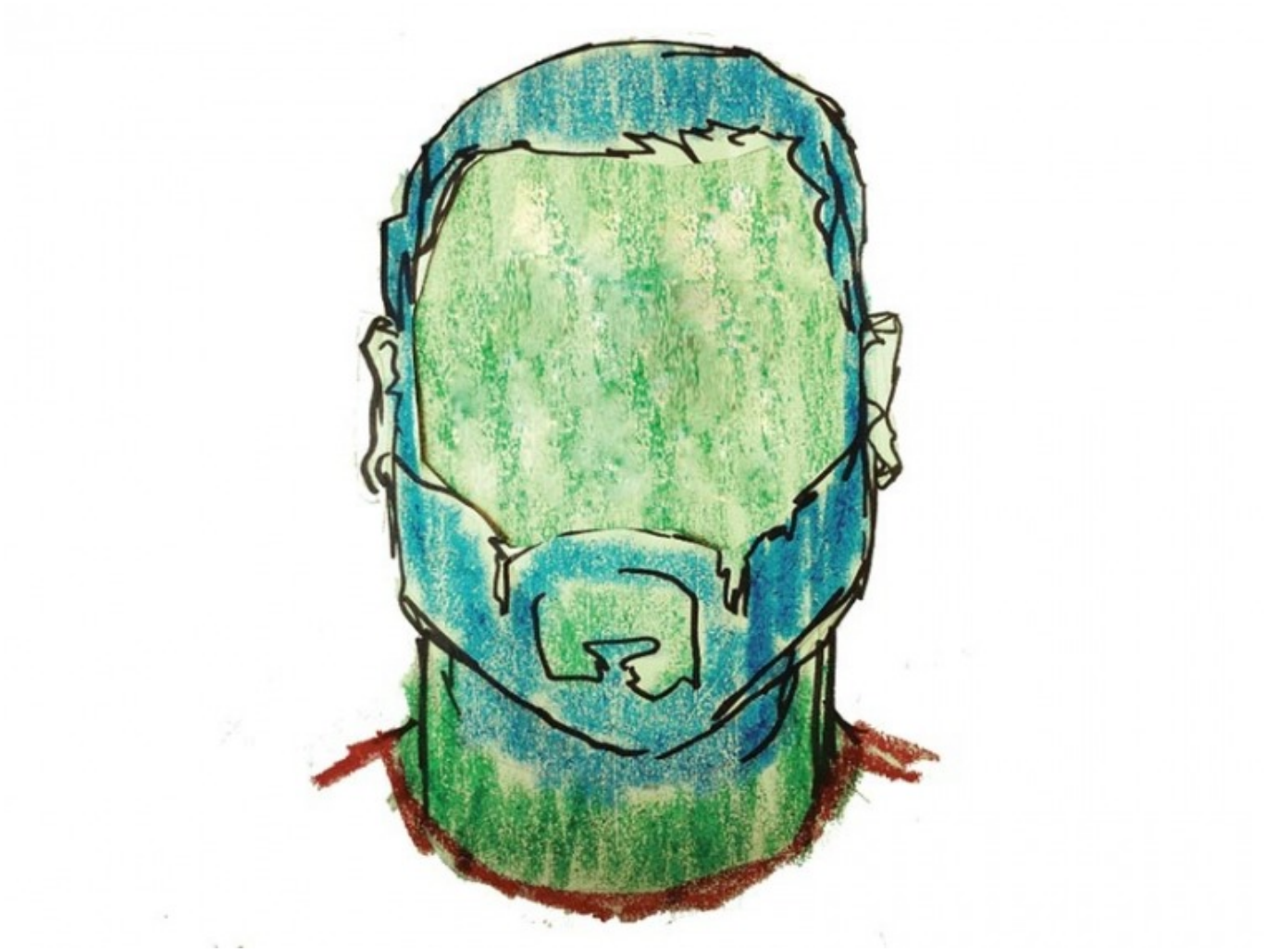
מישל נסאר בשיחה עם הייתם (צ'ארלס) חדאד על תהליכי העבודה שלו, ועל העיסוק שלו במגדר, אופנה, דת וטכנולוגיה.

טור מאת מישל נסאר ינואר 20, 2016

הייתם (צ׳ארלס) חדאד (Haddad) נולד בכפר אל-בוקעיה בגליל. הוא מחזיק בתואר ראשון בעיצוב אופנה מהמכללה האקדמית שנקר ברמת גן, מחבר בין עיצוב גרפי לרישום ומתמקד באמנות עכשווית ובהשפעות ההיסטוריה של האופנה עליה. בנוסף, הוא מתייחס לפוליטיקה של מגדר באמצעות עיצוב זהויות היסטוריות בקונטקסט עכשווי. חדאד השתתף לאחרונה בתערוכות "מחברת" (2013) ו"מנאם" (2014) – במסגרת הביאנלה הבינלאומית בקלנדיה – וכן בתערוכה טאנה מהאטיה (2014) בשיתוף עם ענת מרת. תערוכתו האחרונה, "S + Ctrl/Amira", שנפתחה בנובמבר האחרון בתיאטרון חשבי בחיפה, בודקת את היחסים בין זיכרון, רגש ואיור דיגיטלי. הוא חי כעת בחיפה ומנהל את "טשארליז" (Tsharliz), חנות חולצות T אינטרנטית שעבורה הוא מעצב הדפסים.

הריאיון התקיים בביתו ברחוב מסדה שבשכונת הדר, שם הוא גם עובד ומאחסן את יצירותיו. במשך השבוע שלאחר מכן חזרנו והבהרנו שאלות ונקודות שונות באמצעות הטלפון או בפייסבוק.

Haitham Charles Haddad. Lay/off

[1] הייתם (צ'ארלס) חדאד. off/Lay

מ"נ: עיניים נוכחות מאוד בעבודתך.

ה"ח: אני לא יודע מה הסיפור עם העיניים. אני ממש אוהב פרצופים. לפעמים אני מצייר רק פרצופים, או שילוב של כמה ביחד. אולי זה כי במציאות אני נוטה להביט בפנים ומתעלם מהגוף. אני לא מסתכל הרבה על ישבנים.

מ"נ: דיברת איתי על פורטרטים וגם על ההיקסמות שלך מפרצופים. הם מככבים בהרבה מהתערוכות שלך, כולל האחרונה, "Ctrl/Amira + S". אתה נמשך לפנים ללא תווי פנים, לראשי שוורים שתקועים על גופים אנושיים, לפיות נרקבים בתוך חורי עיניים ריקים שמצוירים על תצלומי משפחה בשחור-לבן, בגירים דיגיטליים בצבעי ניאון. יש תחושה של הטלת מום בעבודתך, אפילו במסיכות המשועשעות שבהן הצגת ללעג את מסורת הפורטרט. מהיכן זה בא?

ה"ח: אני חושב שזה בא משנות העשרה שלי, תחת השפעת ה"אימו". גדלתי כילד קטן קומה, לא אטרקטיבי במיוחד, חכם אבל חסר חיי חברה. לאחר זמן הבנתי שזה התאים לדימוי של הטיפוס האימו-גותי, גם אם לא התלבשתי בהתאם בבגדים השחורים והג'ל. אני לא בדיכאון, אבל גם לא בדיוק האדם המאושר ביותר בעולם. הרישומים הם חלק ממני שאינני חושף בדרך כלל. יש בזה משהו מאוד מפחיד. תמיד אומרים לי שאולי אני צריך ללכת לפסיכיאטר.

מ"נ: מה?

ה"ח: כן, באמת, חברים שלי אומרים את זה. הם אומרים שהרישומים שלי מוזרים מדי. הם אומרים, "לך לפסיכיאטר, הרישומים משקפים את האני הפנימי שלך". ואני שואל, "למה? זה רק רישום". אני לא רואה את הצדדים המפחידים שהם רואים. זה מצחיק כי כשהייתי ילד כמעט כל דבר הפחיד אותי. חתולים... אתה זוכר את הסרט "הטבעת"? לא יכולתי לישון

כמה זמן אחרי הסרט הזה. הדבר המשונה זה שאחרי התיכון משהו קרה. אני לא יודע. תרגמתי את רגשות הפחד האלה להשראה.

[2] Haitham Charles. Trip-tych

[3]הייתם (צ'ארלס) חדאד. טריפ-טיך
2014. צילום: בילאל קרמאן

מ"נ: אתה זוכר את התנסויותיך הראשונות ברישום?

ה"ח: התחלתי לצייר בחורות עירומות בתיכון, על דפי התווים לפסנתר. רישומים לא ממש פרופורציונליים. המורה לפסנתר ראתה את הרישומים והציעה שאלך ללמוד אופנה. זה היה בכיתה י' או י"א. עכשיו אני מקווה לעבוד מתישהו באוניברסיטה כפרופסור להיסטוריה של הלבוש. אני רוצה להיות ההוא, השקט, שמלמד על בגדים. אבל לא כאן, במקום אחר.

מ"נ: למה לא כאן?

ה"ח: כי אני כל הזמן שומע מאנשים שאומרים לי שאף אחד כאן לא מעריך את העבודה שלי. אולי זה נכון, אני לא בטוח. הקבוצה החיפאית של הפסאודו-אינטלקטואלים והאמנים היא לא תומכת במיוחד. יש הרבה קנאה. קשה להצליח כאן במשהו. השותפה שלי, סנא ג'מאליה, ואני תמיד מתקשים בהצעות מחיר - אנו סופגים הערות, "יקר מדי, יקר מדי, יקר מדי", וזה מתסכל. בכל מקרה, שהמקום הזה יזדיין. אני רוצה לראות את העולם.

מ"נ: חיפה לא ניכרת בעבודתך, לפחות לא על פני השטח. האם היא מתחתיהם?

ה"ח: לא. אני אוהב אותה כמקום אבל... לא יודע. אני יותר מתעניין באנשים ופחות בנופים או בבניינים.

מ"נ: הפנים שאתה מצייר נמסים אל תוך סביבתם הפיזית.

ה"ח: אני יודע שזה נשמע ממש טיפשי אבל זה התחיל מחוסר יכולת טכנית. לא ידעתי איך לצייר פרצופים. לא למדתי אמנות. בבית הספר לאופנה היה לנו שיעור רישום בעירום פעם בשבוע, במשך שנה אחת. זה היה כיף, ולמדתי הרבה, אבל זה יהיה לא נכון לומר לך שעכשיו אני יודע לצייר פרצופים סופר-ריאליסטיים. כשהייתי מתחיל לרשום היו יוצאים לי פרצופים ללא התחלה או סוף, ללא תווים ברורים, ולרוב – עד לפני כשנתיים – היו להם חורי עיניים אבל לא גלגלי עין. אולי הפסיכיאטר יידע למה. אומרים לי שאני תמיד רושם את עצמי, אבל אני אומר... אלה סתם אנשים. רובם מזוקנים. אני מגדל זקן כבר שמונה שנים. בתערוכה "טאנה מהאטיה" ענת ואני ציירנו בת ים שעירה בשם תותה, שאגב זה כינוי לכוס.

[4] Haitham Charles Haddad and Anat Marat. Tana Mahtiah

[5]הייתם (צ'ארלס) חדאד וענת מרת. טאנה מהאטיה
2014. צילום: תמוז רחמן

מ"נ: מדוע בת הים שעירה?

ה"ח: רצינו ליצור אלוהים מזויף בארץ מזויפת, ללעוג לכל הרעיון של ארץ קדושה. העובדה שאנשים באים לכאן מכל העולם וקונים עפר ואויר... זה משעשע מאוד. אנחנו הקמנו בתוך בר בתל אביב חנות מזכרות עם גלויות ופוסטרים וחולצות

ה עניין כל .אביבי תל בבר עבודה שהצגתי כך על ביקורת חטפתי .בירושלים מזכרות חנות כמו שתראה ,האלוהות של T-
,מחבר אימייל קיבלתי .ככה כאן לחיות קשה אבל ,זה לפי לחיות מנסה לפחות או ,זה לפי חי אני .אותי שיגע הזה BDS
ומכתב חצי-רשמי מאחר, ועוד שיחת טלפון בה אמרו לי שאני צריך לשקול היטב היכן אני מציג את עבודתי, כי יש לכך תוצאות. השותפה שלי, ענת, היא יהודייה, וכשאנשים ראו את התערוכה הם אמרו "הנה אמנית יהודייה ואמן ערבי, שעל -שניהם נמאסה הארץ הזאת, יוצרים יחד עולם מקביל שבו הם יכולים להתקיים". בסדר גמור, אבל לא חשבנו מראש על דו קיום יהודי-ערבי.

מ"נ: מהי ההשפעה האמנותית המוקדמת ביותר שלך?

ה"ח: אלפונס מוצ'ה (Mucha), אמן גרפי מתקופת האר-נובו. סלבי, מפראג אם אינני טועה. כן, פראג. הלכתי שם לתערוכה של רישומים שלו. הוא וקלימט, אני מאוד אוהב אותם. הם גאונים. כולם שונאים אותם עכשיו, את הקיטש ואת הגוונים הוורודים, ובלוגים של חליג'י[1]. (לזמרת A.I.M. יש קליפ, "XXXO", שמבוסס על בלוגים של חליג'י: ורדים עם נצנצים, נמרים וחדי קרן שכאילו מעופפים.) אני אוהב את הדימויים האלה כי הם בוטים. זה התחיל בבית הספר, כשלמדנו על אמריקה הלטינית ועל האמנות שם. אז התחלתי לאהוב את הנצרות.

[6] Heitham Charles. In the Name of OMG

[7]הייתם (צ'ארלס) חדאד. בשם OMG
2014.

מ"נ: העבודות שלך מלאות בדימויים נוצריים.

ה"ח: זה מצחיק... גדלתי, כמו כל ילד נוצרי, מוקף בצלבים ושרשרות זהב עם ראש כרות של ישו. איכשהו התאהבתי באיקונוגרפיה של הנצרות. אני אפילו לא יודע למה. לא היינו בכלל משפחה דתית, ויש לי ישו מזוין בחדר. זה מאוד קיטשי, השילוב בין קישוטים וסימנים וסמלים – הרעיון שלכל דבר יש משמעות. האופן בו הקדושים מחווים בידיהם מספר חלק מהסיפור.

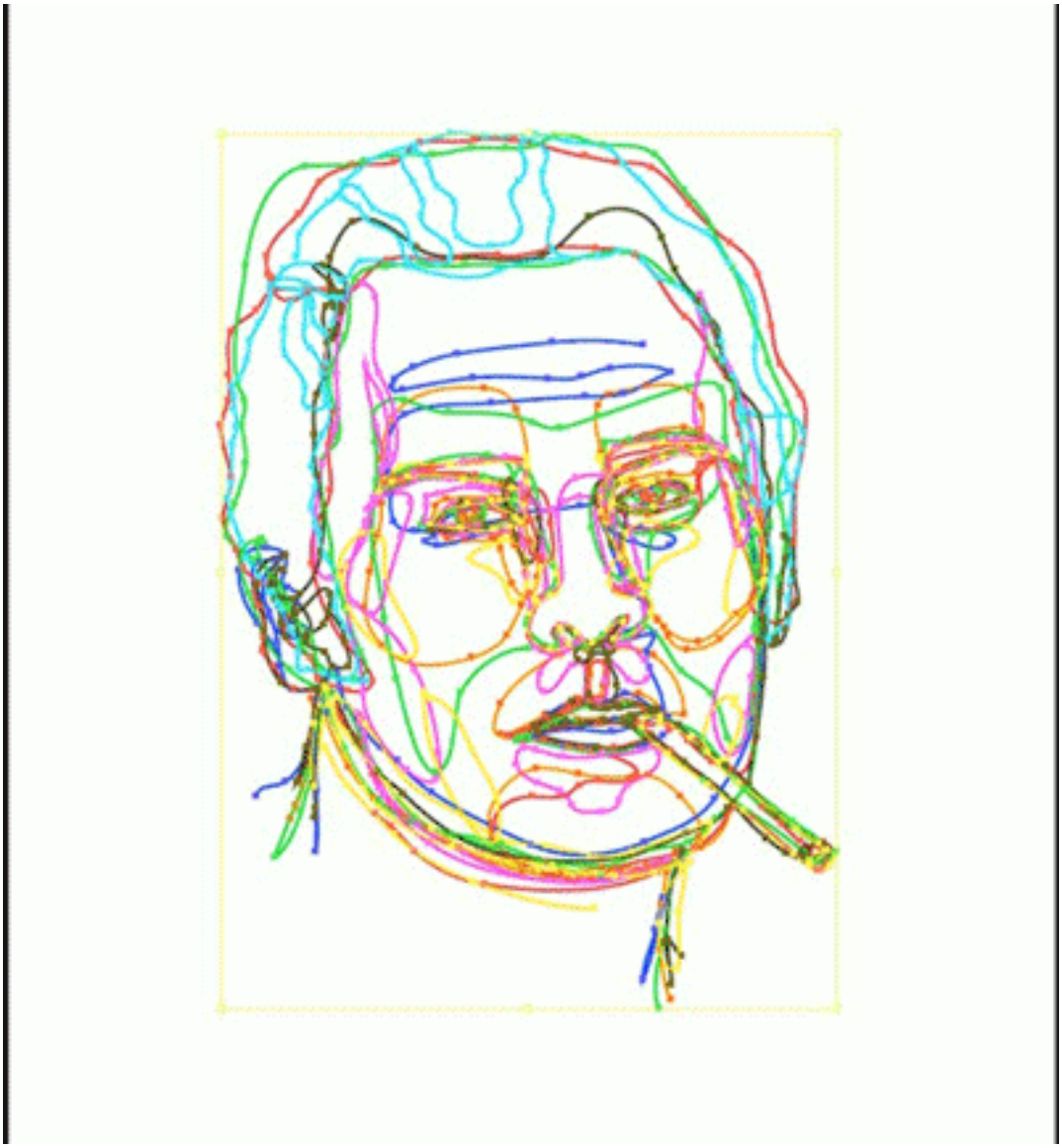
מ"נ: מה לגבי האמנות שלך? האם לכל דבר יש משמעות?

ה"ח: לא! לא! די כבר! חאלאס! תמיד חושבים שאני מאוד מתוחכם אבל אני סתם ילד טיפש.

מ"נ: אתה כותב במבוא ל-"Ctrl/Amira + S" שטכנולוגיה דיגיטלית משמרת זיכרון, אבל התערוכה שלך ממחזרת תצלומים ישנים, משנה אותם שוב ושוב, ובכך כביכול מגישה את הזיכרונות כחוויות חדשות המיועדות להיצרך ולהיזכר מחדש. איך שינה הטיפול בתצלומים את יחסך אליהם ואל הזיכרונות המגולמים בהם?

ה"ח: סריקת התצלומים הייתה כדי שלא ילכו לאיבוד, כפי שיכול לקרות לתצלומים על נייר. כשהבנתי את זה פתאום הרעיון של נייר נהיה מעומעם. למה שנייר יהיה חשוב לאמנות או לזיכרון, כשאנחנו מודעים לזיהום הסביבה או להרס האמזונס וכולי? לפתע אתה מבין שיש צורך במדיום חדש כדי להציג את הזיכרונות החדשים. לכן סרקתי את התצלומים והצגתי אותם על מסכים. גם ההעתקה התחילה כניסיון לשמר זיכרונות ולבסוף אף היא, כמו שאמרת, יצרה זיכרונות חדשים. בתחילה סבתי, נושא התערוכה, שאלה: "מה עשית לסבא שלך?". אבל בפתיחה היא אמרה שזו הייתה המחווה הכי יפה שנכד יכול להעניק לסבו.

[8] adrian_01.gif

[9]הייתם (צ'ארלס)

חדאד. S + Ctrl/Amira

מ"נ: למה בחרת לרשום על תצלום של פני סבך ולא על פני סבתך? מה היה במותו של סבך שאפשר את זה?

ה"ח: בחרתי לרשום על פני סבי כי היעדרו גרם לי לחשוש שאאבד אותו. כשציירתי על פני כמה פורטרטים של סבתי, לא היו לי זיכרונות שהיו משויכים אליהם. אפשר ליצור משהו כשיש היעדרות. יש לך שליטה, כוח, ואתה יכול להחליט מה ואיך לזכור, ובעזרת תוכנת איור אתה יכול להחליט להגדיל את האף למשל, אם תרצה. זה הפך לאובססיה. שלטתי על הפיקסלים. טשטשתי את פניהם של סבי וסבתי עד שכמעט נעלמו.

[10] _MG_0035_670.jpg

[11] הייתם (צ'ארלס) חדאד. פרג فراغ, הצבה.
2014. צילום: רביע סלפיטי, התכנית הבינלאומית קלאנדיה, חיפה.

מ"נ: אפרופו מדיה דיגיטלית, שמתי לב שיש לך חשבון טמבלר. איך משפיעה רשת האינטרנט על עבודתך?

ה"ח: הגל החדש של האמנים נמצא בטמבלר. זה מאפשר לכל אחד במה לביטוי עצמי. לא רק טמבלר, טוויטר גם. זוהי במה פתוחה, אפשר להגיד מה שאתה רוצה, אפילו אם זה פורנוגרפי או מעליב, זה האינטרנט. זה נראה לא אמיתי אבל זה אמיתי לגמרי. אלה החיים. זו הנפש. כלומר, היום אתה חי אפילו אם אתה מת אם יש לך עמוד בפייסבוק. אנשים ממשיכים לכתוב על הקיר של המפיק הכי גדול שהיה כאן בפלסטין, והוא מת כבר לפני זמן רב. כל הסרטים המטופשים משנות התשעים הופכים למציאות.

מ״נ: לאיזה מסורת אמנותית אתה רואה את עצמך תורם? האם בעיני עצמך אתה פלסטיני?

ה"ח: לא. אני לא אוהב תגיות, מכיוון שברגע שאתה מתייג אותי אני נהיה אחראי על כל מילה שאני אומר ואתה תגרום לי להרגיש שאני צריך להיות זהיר יותר בעבודה שלי, במה שאני עושה, במה שאני מראה, ובמה שאני מציג ואיפה. למעשה, אני לא רוצה להיות מתויג כאמן פלסטיני או, לצורך העניין, בכלל כאמן. אני לא יודע מה זה אמן. האם זה ללמוד אמנות בבית ספר יוקרתי מסוים, ולעשן סיגריות מסוימות, או לחבוש כובע מסוים? זה לא פשוט להיות מתויג כאמן, או כמעצב אופנה. אם מישהו אומר לי, "אה, אתה מעצב האופנה!" אני עונה לו, "לא, אני זה שתופר. אם אתה רוצה שמישהו יתפור לך מכנסיים – בבקשה, אחלה אוס אחלה".

- 1. על וגם איראן ,הודו ,מאפריקה אלמנטים על מבוססת ,המפרץ בארצות שמקורה מוזיקה של סוג - Khaliji מוזיקה בדואית. מאופיינת בשימוש כבד בעוד ובטבלה.

Source URL: http://tohumagazine.com/he/article/%D7%A9%D7%99%D7%97%D7%AA-%D7%94%D7%A2%D7%99%D7%A8-1-%D7%94%D7%99%D7%99%D7%AA%D7%9D-%D7%A6%D7%90%D7%A8%D7%9C%D7%A1-%D7%97%D7%93%D7%90%D7%93

Links
[1] https://tohumagazine.com/sites/default/files/5_800%20%281%29_0.jpg
[2] http://tohumagazine.com/he/file/haitham-charles-trip-tych
[3] https://tohumagazine.com/sites/default/files/tri_07_670_0.jpg
[4] http://tohumagazine.com/he/file/haitham-charles-haddad-and-anat-marat-tana-mahtiah
[5] https://tohumagazine.com/sites/default/files/IMG_5255_670_0.jpg
[6] http://tohumagazine.com/he/file/heitham-charles-name-omg
[7] https://tohumagazine.com/sites/default/files/omg-poster02_670_0.jpg
[8] http://tohumagazine.com/he/file/adrian01gif-0
[9] https://tohumagazine.com/sites/default/files/adrian_01_0.gif
[10] http://tohumagazine.com/he/file/mg0035670jpg-0
[11] https://tohumagazine.com/sites/default/files/_MG_0035_670_0.jpg